

YTTRANDE

Länsmuseernas samarbetsråd har tagit del av det förslag som beskrivs i Promemoria KU2016/01365/KL om en museimyndighet för hela den historiska utvecklingen i Sverige och vill lämna följande synpunkter.

Länsmuseernas samarbetsråd har till ändamål att tillvarata länsmuseernas gemensamma intressen samt att vara ett forum för utbyte av erfarenheter och inspiration till utveckling.

Statlig museipolitik berör i högsta grad även regionala museer och därför önskar samarbetsrådet vara remissinstans för alla frågor som berör organisering av statlig museipolitik. Länsmuseerna är tillsammans Sveriges största museum och har sedan de bildades arbetat med frågan att berätta om den historiska utvecklingen i Sverige. Vi har därigenom stor förståelse och erfarenhet för vad detta uppdrag kan komma att innebära.

Ett alltför stort uppdrag

Förslaget påpekar att det idag saknas ett uttalat uppdrag till något av de centrala museerna att förhålla sig till hela den historiska utvecklingen i Sverige. Men uppgiften är bred, nästintill omöjlig att genomföra och torde innebära stora resursförstärkningsbehov om ambitionen är att skapa en central museimyndighet med ansvar för hela den historiska utvecklingen i Sverige, från äldre tid till i dag.

Länsmuseernas samarbetsråd ser vinster i att det blir färre museimyndigheter, men samtidigt önskar vi en mångfald av berättelser.

En alltför snäv utgångspunkt

De föreslagna institutionerna utgår från ett alltför skevt urval socialt och geografiskt för att på ett allsidigt sätt kunna beskriva historiska utvecklingen i Sverige och fångar inte den mångfald av historier som behövs för en museimyndighet med detta uppdrag. Är kungliga inventarier, familjen Hallwyls samling, Carl Gustaf Wrangels slott och historiska museet med dess filialer verkligen tillräckligt för att uppfylla denna breda och i princip ogenomförbara uppgift? Länsmuseernas samarbetsråd är tveksamma om sammanslagningen av de föreslagna myndigheterna verkligen är trovärdig och kommer att bidra till att *den artificiella åtskillnaden mellan den kungliga historien och övrig svensk historia överbryggas*. För att kunna åstadkomma denna ambitiösa uppgift behöver fler perspektiv införlivas. Sammanläggningen skulle behöva omfatta Arbetets museum, Nordiska museet och Forum för levande historia för att nämna några, eller varför inte Riksantikvarieämbetet och Tekniska museet.

En sådan monolit till myndighet blir, åt andra sidan, ett hinder för den mångfald av berättelser och perspektiv – sociala, kulturella, geografiska - som svensk historia utgörs av som idag och som garanteras genom flera olika aktörer/myndigheter. Framförallt ger inte den föreslagna organisationsförändringen de vinster och resurser som kan lösa den nya myndighetens uppdrag. Länsmuseernas samarbetsråd föreslår därför att myndighetens uppdrag antingen inskränks till de områden de föreslagna institutionerna belyser i sin verksamhet och sina samlingar eller att myndighetsuppdraget att beskriva hela den svenska historien görs i samverkan med andra, ovan

beskrivna, institutioner för att garantera att olika perspektiv och berättelser lyfts fram. Vi ser läns museerna som den absolut viktigaste pusselbiten för ett sådant uppdrag. Ingen annan organisationsstruktur har den geografiska spridning och breda kompetens som krävs för att berätta om den historiska utvecklingen i Sverige. Om frågan ska utredas mer bör samverkan med den regionala museistrukturen vara en central del i uppdraget.

Vi är dessutom tveksamma till om Statens historiska museers stora affärsinriktade uppdragsarkeologiska verksamhet ska vara kopplad till denna nya myndighet. Vi ser kommande juridiska problem med att denna verksamhet ska bedrivas inom den föreslagna myndighetens ramar.

Otydliga vinster

Förslaget understryker att målet med organisationsförändringen inte är att spara pengar och att den kan tänkas ge bara begränsade effektiviseringsvinster då myndigheterna redan har effektiviserat sina ekonomiadministrativa uppgifter. Det påpekas också att båda myndigheterna är välfungerande och att alla verksamheter ska bevaras och till och med utvecklas efter sammanslagningen. Förslaget ger dock inget svar på hur det utökade ansvaret för SHMM ska möjliggöras av sammanslagningen, inte heller är skälet till varför just LSH valdes för detta ändamål tydligt. Vi efterfrågar ett grundligt genomarbetat underlag innan beslut fattas om en förändrad struktur.

Avslutningsvis är vi förvånade över hur bristande underlaget är för detta stora beslut. Vi anser att departementet bör skaffa mer kunskap och presentera ett betydligt mer genomarbetat förslag. Vi anser att uppdraget "att ansvara för hela den historiska utvecklingen i Sverige" delas av alla museer i landet och att läns museerna är en viktig del för att skapa en mångfald av berättelser och en geografisk spridning.

För Läns museernas samarbetsråd

Yvonne Hagberg
Ordförande

Inga Göransson
vice ordförande